

Koninklijke draaideurcrimineel op roadshow

Posted on 1 januari 2021 by Frans Boogaard

Philips-topman Frans van Houten gaat vaker de boer op. Zijn missie: beter uitleggen wat het (grote) bedrijfsleven zoal voor de samenleving kan betekenen. Frans Boogaard roept hem op dan wel volledig te zijn, en de georganiseerde diefstal in de vorm van karteldeelnames door onder meer Philips niet onder het tapijt te vegen.

Geachte heer Van Houten,

Met veel interesse las ik in de jongste editie van het werkgeversblad *Forum* uw interview, waarin u aankondigt dat u een deel van uw kostbare tijd gaat gebruiken om de burgers uit te leggen wat zij zoal aan het (grote) bedrijfsleven te danken hebben. In dat interview helaas geen woord over de vele malen dat ook uw bedrijf is veroordeeld voor kartelvorming – voor verboden prijs- en marktafspraken dus.

Potsierlijk

In het interview slaat u zich als een moderne King Kong op de borst dat Philips wereldwijd zo netjes zijn belastingen betaalt. U bent in goed gezelschap: ik doe dat namelijk ook, al meer dan 40 jaar! Alleen heb ik nooit de aanvechting gehad daarmee de publiciteit te zoeken. In mijn milieu – dat van de eenvoudige loonslaaf – wordt belasting betalen niet gezien als een verdienste, maar eerder als bijvoorbeeld een plasje: niet per se leuk, maar het hoort bij het leven. U daarentegen maakt er een roadshow van. Beseft u en beseffen VNO-NCW en premier Rutte, op wier verzoek u zich blijkbaar onder de mensen begeeft, wat de beeldvorming is als een topondernemer van uw formaat het podium opstapt met de boodschap: 'Boeren, burgers en buitenlui, luister en huiver, groot nieuws: wij betalen belasting!?' Bent u niet bang dat dit nogal potsierlijk is, en misschien zelfs beledigend voor alle werknemers én ondernemers die nooit anders hebben gedaan? Tot daar de belastingen.

Verboden prijs- en marktafspraken

Veel ernstiger vind ik dat u in uw interview met geen woord rept over het kartelverleden – hopelijk is het tweede deel van het woord correct – van Philips, en de redactie van *Forum* u daar blijkbaar ook niets over heeft gevraagd. Ik weet niet eens meer hoe vaak het bedrijf dat u mag leiden al is veroordeeld, maar in elk geval voor manipulatie van de markt voor chips in mobieltjes, bankpassen en paspoorten, voor tv- en computerschermen en voor keukenuitrusting, koffiezetmachines, stofzuigers, homevideo en -cinema, elektrische tandenborstels en haardrogers – excuus als de lijst onvolledig is! Door met andere bedrijven in uw sector stiekeme en verboden prijs- en marktafspraken te maken, betalen consumenten per definitie te veel, en heeft Philips dus vele duizenden mensen (tienduizenden? honderdduizenden? miljoenen? Zegt u het maar!) willens en wetens geld uit de zak geklopt. En in één moeite door collega-ondernemers benadeeld die wél eerlijk hun brood verdienen.

Georganiseerde massadiefstal

Bij de Europese Commissie in Brussel hebben ze ons vaak genoeg uitgelegd hoe dat in zijn werk gaat. Topmanagers van branchegenoten treffen elkaar in luxe oorden liefst aan het andere eind van de wereld om er onder het genot van een exquis

diner of een partijtje golf te bespreken hoe ze de klanten die hun bedrijf groot hebben gemaakt, nu weer eens collectief een poot zullen uitdraaien. Ze spreken absolute geheimhouding af en maken geen notulen. In telefoontjes gebruiken ze codetaal. Karteldeelnames zijn dus niets anders dan welbewuste, georganiseerde, platte massadiefstal. 'Een beredeneerd misdrijf ten koste van weerloze consumenten', zegt de Belgische juriste, gespecialiseerd in mededingingsrecht, Julie Vander Donckt. 'Het equivalent van diefstal door mooi geklede dieven', aldus ook de Amerikaanse concurrentie-expert Joel Klein.

Of de Amerikanen daar ook zo'n mooi woord voor hebben weet ik niet, maar bij ons heet iemand die bij voorbeeld een smartphone steelt, daarvoor wordt beboet en het dan een tweede en derde keer doet, al snel een draaideurcrimineel. Uw bedrijf is dat dus ook: een draaideurcrimineel. Maar wel een Koninklijke, want het Hof ziet blijkbaar in opeenvolgende kartelveroordelingen, tot in hoogste instantie, geen aanleiding om Philips dat predicaat te ontnemen. Terwijl toch de belangrijkste verplichting voor het behoud van die eretitel is dat de drager alles nalaat wat zijn reputatie zal schaden.

Illusie van onschuld

Philips heeft dat niet gedaan, maar eerlijk is eerlijk: zeker u zet, als er weer eens een kartel met Philipsdeelname wordt opgerold, wel alles op alles om de reputatieschade te beperken. Telkens als 'Brussel' (de Europese Commissie) uw bedrijf een kartelboete oplegt, is die 'ongerechtvaardigd' of 'disproportioneel' of allebei. Of u kondigt beroep aan, kwestie van de illusie van onschuld nog even langer in leven houden. En wat zegt uw woordvoerder als de boetes na jaren procederen dan toch tot in hoogste instantie overeind blijven? 'We betreuren het om met dit soort gedrag in verband te worden gebracht.'

Geweldig, hoe hier de strategie van een gewone en een Koninklijke draaideurcrimineel uiteenlopen. Stel u voor: Je overvalt een bank, schiet bij wijze van waarschuwing een paar patroonhouders leeg in het plafond, je knevelt het personeel twee aan twee aan de balie en sluit de directeur op in de kluis, en nadat je buiten door de politie bent geklist geef je ter plaatse een persbericht uit: 'Ik betreur het om met dit soort gedrag in verband te worden gebracht.' Ik geef het niet graag toe, maar dit is bijna klasse.

Donker kantje

Ik hoop dat u op uw roadshow dit soort trucjes achterwege laat, en de gloeilampenfabrikant die Philips ooit was recht doet door ook dit donkere kantje van uw bedrijf, dat van grossier in karteldeelnames, even wat licht te gunnen. De samenleving heeft daar recht op. En als die belastingen toch allemaal al zo keurig betaald zijn, dan wordt het misschien ook wel tijd om die vele duizenden consumenten (tienduizenden, honderdduizenden? miljoenen? Zegt u het maar!) die door Philips bestolen zijn, te compenseren.